

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2009.

Wstęp

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2009 zwany dalej Programem określa zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w oparciu o dotychczasowe doświadczenia i diagnozę problemów alkoholowych występujących na terenie gminy miasta Chełmża. Są to działania mające na celu profilaktykę, promocję zdrowego stylu życia oraz działania terapeutyczne skierowane do osób uzależnionych i ich rodzin, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży, wspieranie prowadzenia szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych.

Podstawowym celem Programu jest profilaktyka uzależnień, czyli zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów istniejących problemów, stosowanie skutecznych metod ich zwalczania, ograniczenie liczby nowych przypadków uzależnień oraz terapia.

Program na rok 2009 jest w dużej części kontynuacją sprawdzonych i społecznie uzasadnionych zadań realizowanych w latach ubiegłych.

I. Diagnoza problemów alkoholowych na tle działań podejmowanych w 2008 roku.

Większość osób spożywających alkohol robi to w sposób rozsądny, jednak istnieje pewna część społeczeństwa, która nadużywa alkoholu. Powoduje to dużą ilość szkód i zagrożeń w życiu rodzinnym i społecznym. Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się wyłącznie do szkód u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin. Często żyją one w stanie stresu, co staje się przyczyną występujących u nich stałych zaburzeń związanych z przystosowaniem, przez co noszą oni miano współuzależnionych.

Do najważniejszych problemów wynikających z nadmiernego spożywania alkoholu można zaliczyć następujące zjawiska:

- 1) samoniszczenie osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) narażenie zdrowia i okaleczenie rozwoju psychofizycznego uzależnionych osób,
- 3) szkody materialne występujące w rodzinach, gdzie ma miejsce problem nadużycia alkoholu,
- 4) dezorganizacja środowiska pracy,
- 5) naruszenia prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe.

Zapobieganie tym zagrożeniom wymaga systematycznej i właściwie zorganizowanej działalności w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wymienione powyżej negatywne zjawiska, które dotyczą całe rodziny są przedmiotem działań różnych instytucji działających na terenie gminy miasta Chełmża. Ponadto udzielana jest pomoc społeczna na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej, kierowana do środowisk zagrożonych alkoholizmem. Wszystkie działania mają doprowadzić do zmniejszenia rozmiarów skutków nadużycia alkoholu. Należy zaznaczyć, że zjawisku alkoholizmu najczęściej towarzyszy bezrobocie, ubóstwo, bezdomność czy bezradność życiowa. Okazuje się, że bardzo niepokojącym zjawiskiem w ostatnich latach stało się spożycie napojów alkoholowych przez nieletnich, tj. wśród młodzieży szkolnej. Dlatego zadania ujęte w powyższym Programie skierowane są przede wszystkim do młodych osób, a w szczególności do młodzieży szkolnej z naszego miasta.

O rozmiarach występującego zjawiska jakim jest uzależnienie od alkoholu świadczą poniższe dane określone według stanu na dzień 30 sierpnia 2008r.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych posiadając uprawnienia ustawowe w stosunku do osób nadużywających alkohol sporządziła i wystąpiła do Sądu Rejonowego w Toruniu z 15 wnioskami o zastosowanie leczenia w ośrodku odwykowym. Komisja jako uczestnik w postępowaniu sądowym brała udział w 18 przesłuchaniach.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje z ośrodkami odwykowymi w Czerniewicach i Świeciu oraz Ośrodkiem Krótkoterminowej Terapii Uzależnień w Toruniu. Współpraca polega na ustaleniu terminów terapii dla osób uzależnionych. Na leczenie w ośrodkach odwykowych w Czerniewicach i Świeciu wyraziły zgodę 4 osoby z terenu gminy miasta Chełmża.

W ramach działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzony jest **Punkt Informacyjno-Konsultacyjny**. Obsługiwany jest przez jej członków. Prowadzone rozmowy z uzależnionymi mają na celu motywowanie je do podjęcia leczenia. Rozmowę motywującą do podjęcia leczenia przeprowadzono z 97 osobami uzależnionymi, w tym 52 rozmów przeprowadzono z osobami uzależnionymi, zgłaszającymi się po raz kolejny.

W ramach współpracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Urzędem Marszałkowskim osoby, które są ofiarami osób nadużywających alkoholu mogą kontaktować się z Rzecznikiem Praw Ofiar.

Bardzo ważną formą profilaktyki jest prowadzenie działalności informacyjnej przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Działania te odbywają się poprzez zakup plakatów, kaset, literatury z zakresu psychologii, by obrazowo dotrzeć do świadomości dzieci i młodzieży na temat skutków wywołanych przez chorobę alkoholową. Zakupione wydawnictwa służą jako materiał pomocniczy i informacyjny w podejmowanych działaniach i imprezach o charakterze profilaktycznym prowadzonych przez MKRPA.

Natomiast w prasie lokalnej publikowane są artykuły o skutkach jakie wywołuje choroba alkoholowa.

Punkt Terapeutyczny - w ramach realizowanych zadań z zakresu pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej utworzony został Punkt Terapeutyczny, prowadzony przez

wykwalfikowanego terapeuty. Łącznie zarejestrowano 80 osób, które uczestniczyły w indywidualnych sesjach terapeutycznych, w tym po raz pierwszy zgłosiło się 16 osób.

Rodzinom borykającym się z problemem uzależnienia udzielana jest pomoc, informacja na temat uzależnienia, możliwościach leczenia i form pomocy członkom rodziny (w tym współuzależnionym), pomoc w formułowaniu wniosków do Sądu i Prokuratury – pomocy takiej udzielono 27 osobom.

Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu oraz Punkt Motywacyjny działający od 2008r przy Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Chełmży – co miesiąc z pomocy terapeuty zatrudnionego w Poradni korzysta 15 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży - w 2008 roku udzielił pomocy 25 rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej z powodu występowania problemów alkoholowych. Rodziny te skorzystały z następujących form pomocy: dożywianie dzieci w szkołach, zakup opału, zakup odzieży, zakup żywności.

Komisariat Policji w Chełmży – funkcjonariusze Policji oraz członkowie MKRPA wraz ze Strażą Miejską dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia zarówno w miejscu sprzedaży jak i poza miejscem sprzedaży. Ponadto działania Komisariatu Policji w zakresie nieprzestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości przedstawia poniższe zestawienie obejmujące okres 9 miesięcy 2007r i 2008r:

Rok	Ilość wykroczeń				
	Ilość kontroli	Ujawnionych	Udzielonych pouczeń	Nałożonych mandatów	Sporządzonych wniosków o ukaranie
2007	81	354	208	130	16
2008	50	235	121	114	27

Do końca września 2008 r. sporządzono do sądu już 27 wniosków o ukaranie za wykroczenia z ustawy o wychowaniu w trzeźwości, natomiast w tym samym okresie 2007 roku sporządzono 16 wniosków.

W ramach prowadzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w związku z nadużywaniem alkoholu, zaprowadzono 13 Niebieskich Kart.

Funkcjonariusze **Straży Miejskiej** w Chełmży dla zapewnienia bezpieczeństwa i spokoju w mieście w pierwszym półroczu 2008 roku podjęli w stosunku do osób nieprzestrzegających przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. osób nietrzeźwych następujące działania:

I półrocz	Ilość kontroli	Ilość nietrzeźwych osób				
		Wylegitymowano	Pouczono	Ukarano	Przewieziono do miejsca zamiesz.	Przewieziono do Izby Wyrzeźwień
2007r	942	256	225	31	34	30
2008r	983	311	266	45	28	17

W **Izbie Wyrzeźwień** w Toruniu przebywało z terenu miasta Chełmży 251 osób, w tym 27 osób do 24 roku życia. Najczęściej były to osoby bezrobotne (143 osób). Wśród przyjętych do Izby Wyrzeźwień trafiło 235 mężczyzn i 16 kobiet.

I półrocze	Liczba osób przebywających w Izbie Wyrzeźwień	po raz pierwszy	po raz drugi	i więcej
2007	230	115	14	20
2008	251	103	16	25

Analizując powyższe dane można stwierdzić, że zagrożenie jakim jest choroba alkoholowa jest ważnym problemem społecznym w Chełmży i ma tendencje zwykłe. Mając więc na uwadze troskę o zmniejszenie szkód społecznych i ekonomicznych wywołanych nadużywaniem alkoholu Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych na rok 2009 skierowany jest do całej społeczności mieszkańców naszego miasta ze szczególnym uwzględnieniem młodego pokolenia. Jest on kontynuacją zadań realizowanych w latach poprzednich w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uzupełniony o doświadczenia zdobyte w trakcie jego corocznej realizacji. Wskazuje, że należy kontynuować podjęte działania. Zwraca się uwagę na świadome, celowe planowanie zadań w Miejskim Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych angażując w to wiele grup i podmiotów na rzecz ograniczenia spożycia alkoholu poprzez wzrost świadomości społecznej, zmianę zachowań i postaw wobec problemów alkoholowych.

Partnerami samorządu w realizacji Programu są:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komisariat Policji,
- Szkoły Podstawowe i Gimnazjum Nr 1,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Izba Wyrzeźwień w Toruniu,
- Kluby Sportowe,
- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Chełmży.

Pedagodzy szkolni, członkowie MKRPA, nauczyciele organizują spotkania edukacyjne dla rodziców i uczniów, związane z problematyką uzależnień lub przemocą. W szkołach realizowane są programy profilaktyczne.

Pracownik Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej przeprowadził spotkanie edukacyjne dla rodziców pt. „Przemoc w rodzinie“. Udział w nim wzięli rodzice klas IV i V szkół podstawowych w Chełmży. Odbył się również szkolenie rad pedagogicznych pt. „Przemoc w rodzinie“.

Od kwietnia 2008 r. w Gimnazjum nr 1 rozpoczęły się zajęcia z Grupą Liderów Młodzieżowych. Grupa liczy 30 uczniów. Uczniowie ci wzięli udział w Wojewódzkim Forum Liderów Młodzieżowych w Toruniu.

W 2008 r. nauczyciele Gimnazjum w Chełmży przeprowadzili wśród uczniów drugich klas anonimowe badanie dotyczące między innymi występowania problemu alkoholowego w rodzinie ucznia. W diagnozowanym problemnie wzięło udział 144 uczniów. Wyniki przedstawiają się następująco:

Lp	Poruszany problem	Ilość uczniów
1.	Czy w twojej rodzinie występuje alkoholizm ?	7
2.	Czy piłeś alkohol ?	
	nigdy nie piłem	39
	Sporadycznie	103
	piję często alkohol	2
3.	z kim pijesz alkohol ?	
	sam/sama	4
	z kolegami, z koleżankami	70
	z dorosłymi	21
4.	Skąd bierzesz alkohol?	
	ze sklepu	46
	z domu	11
	inni mnie częstują	37

Na podstawie powyższego materiału należy wnioskować, że ankietowana młodzież ma łatwy dostęp do alkoholu. Alkohol kupuje w sklepie i najczęściej pije go w gronie swoich rówieśników.

Miejski Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie finansowany z budżetu Miasta, z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Na 2009 r. planowana jest kwota **186.026,00 zł.**

II. Planowane działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i ich realizacja w 2009 roku:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez wspieranie placówek leczenia odwykowego w realizacji podstawowych programów terapeutycznych, dofinansowanie szkoleń pracowników leczenia odwykowego, wspieranie osób uzależnionych od alkoholu.

Nazwa zadania	Podmiot realizujący
1) kierowanie osób uzależnionych i nadmiernie pijących do podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego – sesje, dofinansowanie kosztów przejazdów, opłata sądowa;	MKRPA MOPS

2) prowadzenie i współorganizowanie zajęć profilaktycznych dla osób doprowadzonych z terenu miasta Chełmży po wytrzeźwieniu;	Izba Wyrzeźwień w Toruniu
3) wspieranie i organizowanie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych;	MKRPA
4) szkolenia i kursy specjalistyczne dla członków MKRPA, pracowników MOPS zatrudnionych w świetlicy miejskiej, pracowników Wydziału Spraw Społecznych i Obywatelskich i innych osób realizujących zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości;	MOPS, MKRPA
5) prelekcje i odczyty specjalistów, dla różnych grup ludności z dziedziny uzależnień;	MKRPA
6) współpraca z Całodobowym Oddziałem Odwykowym w Czerniewicach i w Świeciu obejmująca m. in. dofinansowanie zajęć terapeutycznych dla osób zainteresowanych problemem alkoholowym w rodzinie;	MKRPA
7) wspieranie imprez okolicznościowych organizowanych przez ośrodki leczenia odwykowego tj. Dzień Dziecka, gwiazdka itp;	MKRPA
8) współpraca ze Strażą Miejską i Policją w zakresie prewencji i profilaktyki ograniczenia dostępności alkoholu;	Komisariat Policji, MKRPA
9) inne zadania do realizacji wynikające w trakcie roku, mające wpływ na zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin.	MKRPA.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez pracę socjalną w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym, wspieranie działalności środowiskowej, świetlicy opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

Nazwa zadania	Podmiot realizujący
1) rozpowszechnianie informacji o możliwości korzystania z ochrony przed przemocą;	MKRPA
2) prowadzenie świetlicy miejskiej dla dzieci i młodzieży, pochodzących z rodzin, w których występują problemy alkoholowe;	MOPS
3) współpraca z Biurem Rzecznika Praw Ofiar w Toruniu;	Rzecznik Praw Ofiar przy Marszałku Woj. Kuj.Pom.
4) Młodzieżowy System Wsparcia Rówieśniczego - aktywizacja młodzieżowych grup rówieśniczych w oparciu o wolontariat;	MKRPA
5) współorganizacja obchodów XXXV rocznicy Wspólnoty AA –Wrocław 2009r;	MKRPA
6) zjazd trzeźwościowy i zajęcia terapeutyczne - Świecie;	MKRPA
7) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin;	MKRPA
8) inne zadania do realizacji wynikające w trakcie roku w zakresie udzielania pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe.	MKRPA

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci, wspieranie prowadzenia szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych, dofinansowanie szkoleń i kursów w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą.

Nazwa zadania	Podmiot Realizujący
1) informowanie społeczeństwa poprzez lokalne media lub rozplakatowanie informacji o możliwości uzyskania pomocy w zakresie: a) leczenia odwykowego, b) porad prawnych, c) terapii członków rodzin osób uzależnionych; 2) informowanie o skutkach choroby alkoholowej, między innymi: zakup literatury fachowej z zakresu psychologii wspomagającej pracę z dziećmi i dorosłymi, zakup plakatów i innych wydawnictw np.: miesięcznik „Świat Problemów” i współpraca z TV kablową; 3) prowadzenie stałego systemu informacji dot. działań podejmowanych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych(np.prelekcje, wykłady, informacje w prasie i TV kablowej, itp.); 4) wspieranie i dofinansowanie działań mających na celu promowanie trzeźwego stylu życia, np. wspieranie imprez plenerowych, a w szczególności: Pikniku Rodzinnego – Święto Trzeźwości, zjazdów trzeźwościowych m. in. Licheń, Częstochowa, Świecie (w tym koszty transportu); 5) organizacja kolonii, półkolonii, obozów terapeutycznych, imprez okolicznościowych tj. choinka dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych korzystających ze świetlicy miejskiej oraz organizowanych przez MOPS; 6) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno – edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży w Świetlicy Miejskiej przy użyciu Internetu; 8) prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży: a) organizowanie dla uczniów spektakli profilaktycznych z udziałem grup teatralnych, organizowanie spotkań na temat profilaktyki uzależnień, przeprowadzenie wśród uczniów i rodziców ankiet dot. uzależnień, zorganizowanie uroczystości Dzień Szkoły bez Przemocy (akcja ogólnopolska) jako podsumowanie działań pod hasłem „ Szkoła bez Przemocy ”;	MKRPA MKRPA MKRPA MOPS MOPS MKRPA MKRPA Szkoła Podstawowa nr 2,

b) spotkania edukacyjne dla rodziców, uczniów i nauczycieli, przedstawienia edukacyjne związane z problematyką uzależnień bądź przemocą, realizacja programu profilaktycznego, konkursy związane z walką z używkami i uzależnieniami, przedstawienia teatralne związane z problematyką uzależnień lub przemocą;	Szkoła Podstawowa nr 3,
c) pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla rodziców uczniów uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, wspomaganie działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;	Szkoła Podstawowa nr 5,
d) program profilaktyczny dla uczniów Gimnazjum;	Gimnazjum nr 1
e) „Kształtowanie umiejętności mówienia NIE w trudnych sytuacjach”, „ Jak żyć z ludźmi uzależnionymi od narkotyków”;	Zespół Szkół Specjalnych
f) kształtowanie i utrwalanie akceptowanych społecznie norm dot. higieny psychofizycznej zarówno w środowisku rodzinnym, szkolnym jak i w grupach rówieśniczych;	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
10) prowadzenie punktu profilaktycznego przy klubach sportowych : a)Klub Sportowy „ Pogoń ”, b)Klub Sportowy „ Legia ”, c)Klub Sportowo–Turystyczny’ Włókniarz”, d)CHTW 1927;	Kluby sportowe
11) imprezy o charakterze profilaktycznym dla dzieci z rodzin uzależnionych w szczególności: Dzień Dziecka, zabawa andrzejkowa;	Stowarzyszenie „ Wsparcie ”
12) całoroczny cykl spotkań pn. „Młody człowiek i bez alkoholu można się bawić, ” konkurs plastyczny „Dziękuję nie piję”, . Koncert muzyczny „ I bez alkoholu można się bawić ”, warsztaty dziennikarskie poświęcone problematyce alkoholowej;	Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna
13) Młodzieżowy System Wsparcia - Szkolenie liderów młodzieżowych;	MKRPA Gimnazjum nr 1

14) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno – edukacyjnej wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz rodziców - zajęcia grupowe i warsztaty.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
---	--

4. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w szczególności:

- 1) realizacja Programu „Bezpieczne Miasto” i „Razem bezpieczniej”,
- 2) prowadzenie spotkań i pogadań w szkołach z funkcjonariuszami Policji.

III. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za realizację zadań zawartych w Programie i uczestnictwo w posiedzeniach komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie, które określa Burmistrz.

2. Wiceprzewodniczący pełniący funkcję przewodniczącego przez okres dłuższy niż jeden miesiąc kalendarzowy otrzymuje wynagrodzenie określone dla Przewodniczącego.

3. Miesięczne wynagrodzenie nie przysługuje jeśli:

- 1) osoba uprawniona nie uczestniczyła w więcej niż w połowie odbytych posiedzeń;
- 2) w danym miesiącu nie odbyło się żadne posiedzenie komisji

4. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest zawarta umowa zlecenie.

IV. Harmonogram wydatków na 2009 rok

Lp.	Rodzaj działalności	Środki finansowe w 2009 roku
1.	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych – wynagrodzenie członków MKRPA	35.500 zł.
2.	Składki na ubezpieczenie społeczne dla pracownika zatrudnionego w świetlicy MOPS	5.152 zł.

3.	Składki na Fundusz Pracy za pracownika zatrudnionego w świetlicy MOPS	672 zł.
4.	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych MOPS	1.060 zł.
5.	Wynagrodzenie osobowe dla pracownika MOPS	29.232 zł.
6.	Różne opłaty i składki	1.000 zł.
7.	Dotacja przedmiotowa z budżetu dla jednostek nie zaliczonych do sektora finansów publicznych	20.000 zł.
8.	Podróże służbowe krajowe (koszty przejazdu na sesje, zajęcia terapeutyczne)	200 zł.
9.	Energia, woda, gaz – świetlica MOPS	5.150 zł.
10.	Zakup materiałów i wyposażenia	23.300 zł.
11.	Zakup usług pozostałych	64.760 zł.

Razem 186. 026 zł.